

KRONIKA LEKTORSKEGA DRUŠTVA SLOVENIJE 1996–2016

Dvajsetletno delovanje Lektorskega društva Slovenije (v nadaljevanju LdS) je priložnost, da pregledamo pot, ki jo je društvo v teh letih prehodilo. V društvu smo se odločili, da sestavimo kroniko. V ta namen sem pregledala tri mape zajetnega arhiva, v katerih so shranjeni dokumenti do leta 2014, med njimi so kratki zapisniki posameznih sestankov, občnih zborov, volilnih občnih zborov, statut LdS, statuti in osnutki statutov nekaterih drugih društev, dopisi vladnih organizacij, sezname lektorskih predavanj ipd. Ob prebiranju dokumentov sem si delala izpiske, jih nato vnašala v računalnik, tako zbrano gradivo pa razporedila po letih in jih zaokroževala v mandate. Ob vsakem letu navajam nekatere formalne podatke, kot so sedež društva, mesto srečevanj, število dogodkov, število udeležencev, članarina, najpomembnejši pa je seveda vsebinski prikaz društvenega dogajanja. Pri pregledovanju arhiva se je pokazalo, da je gradivo različno skrbno dokumentirano, kar je najbrž odsev različno dejavnega članstva društva v posameznih obdobjih. Nekatere podatke (vodstvo v posameznih mandatih, gibanje članstva) sem našla posredno in niso vsi razvidni iz priloženih dokumentov, do nekaterih pa mi sploh ni uspelo priti, tako da so zapisi sem in tja pomanjkljivi. Tako zbrano gradivo je društvo poslalo v branje tudi drugim lektoriciam oz. lektorjem, predvsem tistim, ki so v posameznih mandatih zasedali vodilna mesta. Vsem, ki so s svojimi pripombami in dopolnili prispevali h končni podobi kronike, se lepo zahvaljujem.

Zelo me je zanimalo gibanje članstva, a je zanesljivih samo nekaj podatkov (15 ustanovnih članov, 60 članov leta 1997, 80 članov leta 2012, 107 članov leta 2013, 121 članov leta 2014, 94 članov leta 2015), ki sem jih dobila iz drugih dokumentov (pristopne izjave, poslane glasovnice pri izrednih volitvah itd.). Pri pregledu blagajniških izpiskov bi najbrž dobili še nekaj podatkov, a se tega pregledovanja nisem lotila. Nekaj osnovnih značilnosti pa je vendarle predstavljenih po posameznih mandatih. Med njimi so nekatere rdeča nit vsega dogajanja. V vseh obdobjih so v ospredju strokovna predavanja, njihov pomen odseva tako v številu obiskovalcev kot v njihovi strukturi. Kljub začetni napovedi snovalcev društva, da naj bi bila na leto tri do štiri predavanja, se to vsaj v prvih mandatih ni uresničevalo, bila pa so vedno dobro obiskana (30–50 udeležencev), natančneje spremljanje seznamov prijavljenih udeležencev pa kaže, da so bili med poslušalci tudi nelektorji, jezikoslovni strokovnjaki iz znanstveno-izobraževalnih ustanov, prevajalci in drugi. Iz teh pregledov je mogoče razbrati tudi, kdo so bili najpogostejši in najbolj zaželeni predavatelji (dr. Jože Toporišič, dr. Janez Dular, dr. Peter Weiss, Marta Kocjan Barle) in katere teme so najbolj pritegnile (lektorska vprašanja iz vsakdanje prakse). Za društvo je spodbuden tudi podatek, da se posamezniki pojavljajo v različnih vlogah, najprej kot sopotniki lektorjev, čez nekaj let pa že z akademskimi naslovi in samostojnimi strokovnimi nastopi. Prav tako ne gre zanemariti dejstva, da so člani v zadnjih letih kazali vse več zanimanja za odpiranje netipičnih tem, zavedajoč se, da postavlja širok razgled po jezikoslovnem, psiho- in sociolingvističnem polju lektorjevo delo v enakovreden položaj z drugimi sorodnimi strokami. Lektorji pa ne vabijo predavateljev samo v svoje vrste, udeležujejo se tudi drugih jezikoslovnih srečanj (Slovenski slavistični kongres, Grošljevi dnevi, Slovenski knjižni sejem, Teden Univerze na Primorskem), še več, tudi sami nastopajo v vlogi predavateljev (Slovenski slavistični kongres v Mariboru leta 2011, Kopru leta 2012, Ljubljani leta 2014, leta 2015, Teden Univerze na Primorskem leta 2014) ali v vlogi vodij lektorskih delavnic, zlasti pa je obetajoče povezovanje društva z vsemi slovenskimi regijami, tudi z zamejstvom. In tisto, kar prva leta kljub vztrajnim

poskusom ni zaživelo, se zdaj vse bolj uresničuje (oglašanje v medijih, predavateljski nastopi na različnih srečanjih).

S tem pregledom sem torej sledila naši skupni želji, da bi dvajsetletno dogajanje društva zajeli čim širše, saj se je v tem času marsikaj dogajalo, razvijalo in spreminjalo. Delovanje društva je še posebej zaznamovalo vprašanje lektorske licence, iskanje poti za njeno uveljavitev in tudi priprave nanjo (jezikovne delavnice, povezave društva s strokovnimi ustanovami in drugimi društvi), zato sem ta sklop dogodkov povzela še enkrat na koncu tega pregleda. V zadnjih letih je bilo v društvu toliko dogajanja, da ga je bilo res težko zajeti v ta zapis. Tako se bodo gotovo našli posamezni dogodki, ki jih boste v tem pregledu morda pogrešali. Ker pa so iz tega obdobja bogat vir informacij tudi društvene spletne strani, bo ta primanjkljaj lažje oprostiti.

Prvi mandat: marec 1996 – december 2000

Sedež društva: Primožičeva ulica 57, Ljubljana Črnuče

Izvršni odbor: predsednica Neva Šolinc, tajnica Nuša Mastnak, blagajničarka Tončka Stanonik, podpredsednik Rajko Korošec; članici IO Marta Kocjan Barle in Katja Podbevšek

Nadzorni odbor: Mira Anžur, Alenka Kobler, Nataša Vrbnjak (leta 1998 je odstopila z mesta članice NO, nadomestil jo je Milan Žlof), nadomestna člana Vlado Nartnik in Tinka Kos

Disciplinska komisija: predsednica Katja Podbevšek, članici Alenka Božič, Rudenka Nabergoj

Članarina: 3000 SIT

1996

Pobuda za ustanovitev društva je bila dana na okrogli mizi Slavističnega društva Slovenije leta 1995 v Ljubljani s temeljnim namenom, zagotavljati pravno in materialno varnost in pošteno vrednotenje dela lektorjev, zaščititi se pred ljudmi, ki opravljajo lektorsko delo, a nimajo ustrezne izobrazbe.

Ustanovni občni zbor je bil 17. 4. 1996 ob 19. uri v gostilni Mrak. Udeležilo se ga je 15 ustanovnih članov (Mira Anžur, Alenka Božič, Alenka Kobler, Marta Kocjan Barle, Rajko Korošec, Tinka Kos, Nuša Mastnak, Tanja Mirt Kavšek, Rudenka Nabergoj, Vlado Nartnik, Katja Podbevšek, Tanja Sernec, Tončka Stanonik, Neva Šolinc, Nataša Vrbnjak), ki so izmed sebe izvolili izvršni odbor in nadzorni odbor (pet članov), disciplinsko komisijo ter sprejeli sklep o ustanovitvi LdS in statut, ki pa je bil zaradi organizacijskih (birokratskih) zapletov overovljen šele 16. 10. Po krajšem zatišju so bili avgusta (5. 8. 1996, 21. 8. 1996) in septembra (11. 9. 1996) trije sestanki kot priprava na tiskovno konferenco in registracijo društva. Ta se je zaradi pomanjkljive dokumentacije in nekaterih neuskkljenosti statuta z Zakonom o društvih nekoliko zavlekla, tako da je bilo društvo ob tiskovni konferenci še vedno neregistrirano. Tiskovna konferenca je bila 24. 9. 1996 v knjižnici Arhitekturnega muzeja na gradu Fužine v Ljubljani. Za to priložnost je bila pripravljena posebna zgibanka, ki je na poseben, a ne najbolj posrečen način naslovnike seznanjala z namenom ustanovitve in načrti dela društva. Vabila na tiskovno konferenco so bila razposlana 98 naslovnikom (časopisi, elektronski mediji, založbe, državne institucije, strokovna društva, posamezni lektorji), na dogodek pa sta se v medijih odzvala 3. program Radia Slovenija (30. 9. 1996, Kronika: Mitja Spreizer) in časopis Delo (27. 9. 1996 – poročala je MK /Marjeta Kajzer

Novak/). Ustanovitev društva je pozdravil tudi dr. Janez Dular, vodja Sektorja za slovenski jezik pri Ministrstvu za kulturo RS, in mu zaželel uspešno delo.

Pomembnejši dogodki iz ustanovnega leta društva: 16. 10. 1996 je bila izdana odločba o vpisu LdS v register društev; 12. 11. 1996 sklenjena pogodba z NLB o ustanovitvi in vodenju sredstev na žiroračunu (podpisniki: predsednica Neva Šolinc, tajnica Nuša Mastnak, blagajničarka Tončka Stanonik). Dne 11. 12. 1996 je bil v restavraciji Plečnikov hram prvi redni občni zbor LdS s sedmimi udeleženci.

Društvo je imelo z ustanovnim občnim zborom in prvim rednim občnim zborom ter tiskovno konferenco skupaj sedem sestankov. Večinoma so se jih udeleževali ustanovni člani ter člani IO in NO. Prvo leto je bilo zaznamovano s procesnimi dejavnostmi in pridobivanjem pravnih dokumentov, a tudi s temeljnimi koraki za dobro delovanje (pridobivanje novih članov, izdelava in potrditev statuta, registracija društva, poskus vključitve društva v sistem Arnes, vprašanje avtorskih honorarjev, razmišljanje o strokovni lektorski licenci, predlog za vključitev društva v Kulturniško zbornico Slovenije). Društvo ni imelo svojih prostorov, sestajalo se je v baru Karmen, v bistroju Pri Zlati ladjici in v Plečnikovem hramu v Križankah.

1997

V letu 1997 je imelo društvo 13 sestankov (eden sklican samo za IO) in občni zbor (7. 11.). Sestankov se je udeleževalo po pet do 16 udeležencev; večinoma po več kot deset članov, na občnem zboru jih je bilo 41. Sprva so se člani še vedno srečevali v Plečnikovem hramu, od oktobra na Filozofski fakulteti, občni zbor pa je zasedal v prostorih Slovenske matice. Za svojo prepoznavnost naj bi se društvo čim bolj odpiralo tudi navzven, rešitve jezikovnih vprašanj, do katerih bi se dokopali na svojih jezikovnih pogovorih, naj bi v obliki priporočil objavljali v tisku, med drugim v Delu in Dnevniku. Zlasti konkretno je bilo povabilo k sodelovanju na kulturniški strani Dnevnika, kjer naj bi članki izhajali enkrat na teden, vendar se je to članom zdelo preveč obvezujoče. Pobuda v praksi ni zaživela. Utrjevalo se je izobraževanje znotraj društva. Tako je 4. 6. Marta Kocjan Barle odgovarjala na strokovna vprašanja, 7. 11. po občnem zboru pa na samostojnem predavanju pojasnjevala razlike med prvo in pregledano izdajo *Pravil Slovenskega pravopisa*. Ob tem se je pokazalo, da bodo člani najbolj pritegnila strokovna predavanja (udeležba: 41 lektorjev in uglednih gostov, med drugimi tudi dr. Jože Toporišič, Stanko Janež, France Novak, Janko Moder). Oktobra se je predsednica Neva Šolinc udeležila seminarja *Kaj nam prinašajo novosti Zakona o društvih*. Predsednica je bila tudi pooblaščenca, naj napiše protestno pismo zaradi predlaganega Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini.

Sicer pa je bilo tudi to drugo leto posvečeno dokončnim izpeljavam in usklajevanju LdS z Zakonom o društvih; načrtovana so bila tri do štiri predavanja na leto. Določena je bila članarina za leti 1997 in 1998 – 3000 SIT. Sprejet je bil tudi sklep, da lektorji pri sklepanju avtorskih pogodb upoštevajo cenik Ministrstva za kulturo RS. Ministrstvo za znanost in tehnologijo ni ugodilo prošnji za priključitev na omrežje Arnes, zato naj bi se iskala druga možnost internetne povezave. Člani so bili seznanjeni z možnostjo, da se društvo vključi v Kulturniško zbornico. Pristopno izjavo je podpisalo 60 članov društva.

1998

Mesto srečevanj: FF (10), Slovenska matica (1), DSP (1)

V letu 1998 je imelo društvo 12 sestankov (po pet do 19 udeležencev, največkrat več kot 10; predavanje dr. Petra Weisa je poslušalo 45 udeležencev; občnega zbora 18. 11. se je udeležilo 38 članov). Društvo je pripravilo tri predavanja (dr. Peter Weiss: *Po vrzelih v pravopisnih pravilih*; Igor Grdina: *Kako se počuti slavist, ki ga lektorira drugi slavist*; Miran Hladnik: *Lektor za računalnikom*).

Dogodki in dejavnosti: Društvo je pooblastilo predsednico Nevo Šolinc, da odgovori (svetuje) kolegici slavistki, zaposleni v šolstvu, ki je zaprosila za mnenje glede šolskega pravilnika o napredovanju učiteljev v plačilne razrede, ki pri uveljavljanju napredovanja ne upošteva lektorskega dela; podprlo je protest Društva slovenskih pisateljev (v nadaljevanju DSP), Društva slovenskih književnih prevajalcev (v nadaljevanju DSKP) in Društva znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije (v nadaljevanju DZTPS) zaradi nameranih omejitev davčnih olajšav pri dohodnini; Rajko Korošec je na dveh rednih mesečnih srečanjih predstavil nekaj novih izdaj strokovne literature in periodike (vredno posnemanja); načrtovano odzivanje društva v javnosti s priporočili dobrih jezikovnih rešitev in lektorskih praks ni zaživelo. Društvo je vložilo prošnjo za sprejem v Kulturniško zbornico Slovenije, obravnava vlog pa je bila zaradi administrativnih zadev začasno preložena. Vpis društva v poslovni imenik Pirs je bil opravljen z napakami, zato društvo ni podpisalo pogodbe o nadaljnjem sodelovanju.

1999

Mesto srečevanj: FF (10), DSP (1)

Društvo je imelo skupaj s predavanjem in občnim zborom 11 sestankov s sedmimi do 19 udeleženci (največkrat več kot 10); občnega zbora 2. 11. se je udeležilo 31 članov, zelo dobro je bilo obiskano edino predavanje v tem letu (dr. Janez Dular: *Pravopisna problematika lastnih imen*) s kar 51 obiskovalci, kar kaže tudi, katere teme najbolj pritegnejo lektorje in so najbolj zaželeni. Drugega predavanja (dr. Erika Kržišnik), načrtovanega po občnem zboru, sodeč po zapisnikih, ni bilo. Leto 1999 je bilo v znamenju priprav na sodelovanje s Kulturniško zbornico Slovenije, zapletlo se je zaradi razmeroma visoke pristopne članarine (30.000 SIT) in letne članarine (50.000 SIT), zato je bila na Kulturniško zbornico naslovljena prošnja za znižanje obveznosti, o članstvu v njej pa naj se ponovno odloča na občnem zboru. Prisotni člani so včlanitev potrdili. Za društvo je bilo zanimivo tudi povabilo v nastajajočo prevajalsko-lektorsko zbornico, saj je ta ponujala podobne izzive (obravnavane teme: neurejen status prevajalcev, razlike v cenah, storitev, pomanjkanje normativov za objektivno ocenjevanje kakovosti prevajalskega dela ipd.) in reševanje strokovnih vprašanj kot LdS, zataknilo pa se je pri nekaterih razhajanjih v statutih, med drugim so prevajalci postavljali pogoj, da bi se v LdS lahko včlanjevali tudi lektorji za neslovenske jezike, to pa ni bilo usklajeno s 7. členom lektorskega statuta, ki pravi, da je lahko član društva »vsak državljan RS, ki se ukvarja z lektoriranjem slovenskih besedil /.../«. Prevajalsko zbornico naj bi v imenu LdS zastopala Neva Šolinc in Rajko Korošec. Sodelovanje LdS z mediji v obliki strokovnega nastopanja v javnosti kljub povabilu še vedno ni zaživelo.

2000

Mesto srečevanj: FF (občni zbor je bil v prostorih DSP)

Društvo je pripravilo 10 sestankov, od tega sta bili dve predavanji, eno je bilo združeno z volilnim občnim zborom (29. 11.). Tudi v tem letu je bilo število obiskovalcev ustaljeno, 7–14,

povprečno več kot deset, veliko bolje je bilo obiskano predavanje (40), občnega zbora pa se je udeležilo 35 lektorice in lektorjev. Dr. Erika Kržišnik je s predavanjem *Lektor se rodi, nauči, vzgoji* izpolnila načrt iz prejšnjega leta, Tomo Korošec se je posvetil večni zagati lektorjevega dela: *Ki-stavki kot restriktivni in nerestriktivni stavčni prilastki*. Na občnem zboru je bilo izvoljeno novo vodstvo IO in NO LdS: predsednica Neva Šolinc, podpredsednik Milan Žlof, tajnica Nuša Mastnak, blagajnik Rajko Korošec, članici Katja Podbevšek in Alenka Božič; nadzorni odbor: Alenka Kobler, Tončka Stanonik, Sonja Cestnik, Marjeta Šivic. Pregled dejavnosti za leto 2000 sicer ni pokazal presežkov. Mesečni sestanki so bili vse pogosteje z eno samo točko dnevnega reda v obliki strokovnih pogovorov in izmenjavanja vprašanj in izkušenj. Obetavna pa je bila napoved strokovnega sodelovanja s FF. Študentki slovenistki Tina Verovnik in Nataša Logar sta se pri pisanju seminarske naloge z naslovom *Slovenski knjižni jezik v sodobni komunikaciji* obrnili tudi na LdS in prosili za sodelovanje, Maja Šukarov pa je v seminarski nalogi v okviru študija na Oddelku za prevajanje in tolmačenje predstavila LdS. Predvsem jo je zanimalo, ali ima društvo kakšno besedo pri normiranju jezika oziroma ali sodeluje z ljudmi, ki pišejo normativne priročnike.

Drugi mandat: december 2000 – februar 2005

Sedež društva: Primožičeva ulica 57, Ljubljana Črnuče

Izvršni odbor: predsednica Neva Šolinc, podpredsednik Milan Žlof, tajnica Nuša Mastnak, blagajnik Rajko Korošec, članici IO Katja Podbevšek, Alenka Božič

Nadzorni odbor: Alenka Kobler, Tončka Stanonik, Sonja Cestnik, Marjeta Šivic

Članarina: 3000 SIT

2001

Mesto srečevanj: FF (predavanje v prostorih DSP)

Društvo je imelo 10 sestankov, ki pa jih je zaznamovala vedno manjša udeležba, in sicer z manj kot 10 udeleženci, dvakrat je sestanek zaradi tega odpadel, še vedno pa je bilo dobro obiskano predavanje (33; o *Slovenskem pravopisu 2001* je predaval dr. Jože Toporišič). V arhivskem gradivu manjka dokument o občnem zboru, po zapisniku 56. lektorskega sestanka 5. 12. je bil napovedan za 12. 12., najbrž po predavanju dr. Jožeta Toporišiča (priložen je seznam udeležencev predavanja z datumom 12. 12. 2001). Precej presenetljiva podoba, saj bi pričakovali, da bo z novim mandatom (»novo staro vodstvo«) društvo dobilo nov polet. Društvo je v okviru prevajalsko-lektorske zbornice sodelovalo pri pripravi Zakona o dejavnosti prevajalcev, lektorjev, tolmačev, povezanega s pridobitvijo strokovne licence (Nuša Mastnak). Vključitev društva v zbiranje podatkov za seminarsko nalogo, ki sta jo v Seminarju za slovenski jezik FF v Ljubljani pripravljali asistentki Nataša Logar in Tina Verovnik, in pozneje z njunim sodelovanjem povezano skupno analiziranje zbranih podatkov, je bilo dragocena izkušnja o strokovni in starostni strukturi lektorjev, o vzpostavljanju enotnih strokovnih meril lektoriranja in težavah pri tem.

2002

Mesto srečevanj: FF

Društvo je imelo z dvema predavanjema skupaj 11 sestankov; kot vedno sta bili predavanji razmeroma dobro obiskani (dr. Peter Weiss: *Ob Slovenskem pravopisu 2001 kot lektorjevem spremljevalcu*, 34 obiskovalcev; dr. Jože Toporišič: *Slovenski jezik pred vstopom v Evropsko unijo*, 32 udeležencev), rednih mesečnih sestankov pa se je udeležilo 6–13 lektorice in

lektorjev. Tudi za to leto v arhivu pogrešamo dokument o občnem zboru (zaradi opravičljive odsotnosti predsednice je bil menda prestavljen v naslednje mesece). Društvo je sodelovalo z iniciativnim odborom za ustanovitev Prevajalske zbornice Slovenije in pri pripravi osnutka Predloga Zakona o dejavnosti prevajalcev, lektorjev in tolmačev. Zanimiv je 28. člen, ki pravi: »Dokler se v Standardno klasifikacijo dejavnosti lektoriranje ter konferenčno in znakovno tolmačenje ne uvrsti kot dejavnost, se šteje kot izpolnitev pogoja iz 2. alineje 13. člena v ustrezen register vpisano dejavnost, ki je po vsebini in razlagi najbližja navedenim dejavnostim.« To preprosto pomeni samo to, da v letu 2002 lektoriranje v katalogu poklicev še vedno ni primerno uvrščeno, kar potrjuje tudi faksno sporočilo, naslovljeno na Nušo Mastnak, s priloženim izvlečkom iz pojasnil Standardne klasifikacije dejavnosti 2002 (po šifri dejavnosti 74.85 lektoriranje lahko iščemo, ne pa tudi najdemo, med tajniškimi deli in prevajanjem /prevajanje, fotokopiranje in drugo razmnoževanje/).

2003

Mesto srečevanj: FF

Osem rednih mesečnih sestankov društva se je udeležilo po dva do 10 obiskovalcev, en sestanek je zaradi premajhne udeležbe odpadel. Predavanje Jane Rošker in Mateje Reven *O latinični transkripciji kitajskih pismenk* je poslušalo 15 udeležencev. Manjka dokument o rednem letnem občnem zboru, zapisniki rednih sestankov društva odsevajo proces nadaljnega upadanja dejavnosti, tudi tistih že zastavljenih (prevajalsko-lektorska zbornica je zamrla, še preden je bila ustanovljena, tudi Kulturniška zbornica Slovenije ni nikoli zaživela; vprašanje licence, avtorski honorarji, zunanje strokovno sodelovanje); sestanki z eno samo točko dnevnega reda (razno, strokovni pogovori) so bili slabo obiskani (večinoma pod deset udeležencev).

2004

Mesto srečevanj: FF

Za leto 2004 izkazuje arhiv LdS devet dogodkov: osem sestankov in občni zbor, nadgrajen s predavanjem Monike Kalin Golob z naslovom *Jezikovne reže*. Udeležba je bila tudi v letu 2004 podobna kot prejšnja leta (3–13; aprilski mesečni sestanek je zaradi premalo udeležencev odpadel; občni zbor s predavanjem – 35 udeležencev). Ob iztekajočem se drugem mandatu LdS je bil občni zbor prvič na začetku leta (11. 2.), na njem je predsednica društva napovedala tudi volitve članov IO in NO za tretji mandat v novembru tega leta, vendar – kot je razvidno iz nadaljnjih zapisnikov sestankov – so bile te prenesene v naslednje leto. Res pa je bil novembrski sestanek namenjen predvsem pripravi na volilni občni zbor, načrtovan januarja 2005, ter predlogom in razpravi o novih članih IO in NO. Marjetka Šivic, ki je bila na tem sestanku predlagana za tajnico v novem IO, je naslednji mesec odstopila od kandidature, namesto nje je bila predlagana Marinka Milenković.

Društvo je 24. 11. prejelo dopis o pobudi za nov spomenik Srečku Kosovelu, češ da je dosedanje znamenje neustrezno (relief na ograji Letnega gledališča Križanke). Podpisniki: Nevenka Edita Gogala, Majda Križaj, Adrijan Lah, Janez Sršen.

Tretji mandat: februar 2005 – marec 2009¹

Sedež društva: Primožičeva ulica 57, Ljubljana Črnuče

Izvršni odbor: predsednica Joža Repar Lakovič, podpredsednik Milan Žlof, tajnica Marinka Milenković, blagajničarka, Neva Šolinc, članici Alenka Kobler in Katarina Podbevšek

Nadzorni odbor: Rajko Korošec, Nuša Mastnak, Tončka Stanonik

Članarina: 3000 SIT

2005

Predstavljanje podatkov, kot je bilo značilno za prva dva mandata (spremljanje dnevnega reda, navajanje števila udeležencev, opis okvirne dejavnosti – vse to je skrbno zapisovala takratna tajnica Nuša Mastnak), za tretji mandat ni več mogoče, saj v arhivskih mapah nisem našla zapisnikov rednih mesečnih sestankov niti letnih občnih zborov. Iz prošnje, naslovljene na Oddelek za slovenistiko FF UL, na doc. dr. Aleksandra Bjelčeviča, za podaljšanje uporabe prostorov vsako prvo sredo v mesecu od 19. do 20. ure (soba 209 c, prvo nadstropje) je razvidno, da so bili redni mesečni sestanki še vedno na FF. Podatke o predavanjih in predavateljih sem dobila iz priloženih vabil. Društvo je v letu 2005 pripravilo tri predavanja; prvo, v februarju (Marko Stabej: *Vedro, metla, cota*; o tehnologiji in ideologiji lektorstva in treh specializiranih predmetih za lektorstvo), je bilo združeno z volilnim občnim zborom, o katerem sklepamo na podlagi dokumenta z datumom 3. 4. 2008, ki se sklicuje na občni zbor z datumom 2. 2. 2005; 19. 5. je Marjeta Humar z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša (v nadaljevanju ISJFR) predavala o delu terminološke sekcije, 7. 12. pa je imela predavanje mag. Tina Verovnik z naslovom *Od lektoriranja k jezikovnemu pregledovanju in svetovanju* (motivacija za lektorski poklic; pričakovanja piscev, raven kultiviranosti pisnega sporočanja; kompetence lektorjev). Prvi dve predavanji sta bili v prostorih DSP, tretje je gostil Statistični urad RS, Vožarski pot 12, saj je predavateljica za računalniško predstavitev svojega predavanja potrebovala dvorano s priključkom na internet, ki ga dvorana DSP ni imela. Društvo se je z nastopom novega vodstva spet dejavneje vključilo v širše strokovno in družbeno dogajanje, predsednica Joža Repar Lakovič se je 12. 9. obrnila na dr. Janeza Dularja, predsednika Sektorja za slovenski jezik pri MK RS, v zvezi s »prvimi koraki« za pridobitev lektorske licence (glej posebno poglavje Licenca na koncu tega prikaza) in na Arnes poslala prošnjo za brezplačno priključitev društva na omrežje Arnes. Z dopisom 15. 12. je LdS obvestilo Kulturniško zbornico Slovenije, da zaradi finančnih težav izstopa iz zbornice. Z elektronskim sporočilom z datumom 7. 4. 2005 je bilo društvo obveščeno, da spada lektoriranje po Standardni klasifikaciji poklicev (SKP) v skupino 2444 in podskupino 2444.05. V njegovi soseščini so konferenčni tolmač, leksikograf, prevajalec.

2006

V letu 2006 so delo LdS obogatili štirje predavatelji: dr. Peter Weiss (*Kaj nam pripovedujejo slovenski slovarji /in o čem molčijo/*), Marinka Milenković, tajnica društva, je predstavila svojo knjigo *Leposlovje in kriminologija*, Klemen Jelinčič je s predavanjem *Transkripcija*

¹ V svojem rokovniku LdS, v katerega sem zapisovala predavanja in druge lektorske zanimivosti, sem našla prilepljen list **ZAPISNIK volitev novega izvršnega odbora Lektorskega društva Slovenije** s kratkim sporočilom, da so »2. februarja 2005 /.../ prisotni člani /.../ na 8. rednem letnem občnem zboru društva soglasno izvolili nove člane izvršnega in nadzornega odbora lektorskega društva Slovenije.« Zapisnik, ki ga je spisala Neva Šolinc, se končuje s sporočilom: »Mandat staremu vodstvu in nadzornemu odboru se zaključi z 2. februarjem 2005. Novi člani obeh zborov so izvoljeni za dobo štirih let od 2. februarja 2005 dalje.«

hebrejskih besed, judovski jeziki in judovske besede v evropskih jezikih odstiral kulturne in jezikovne zanimivosti iz hebraistike, dr. Ada Vidovič Muha pa je svoje predavanje naslovlila *Jezikovna kultura in pravopis (ob primeru evrokanca)*. Februarskemu predavanju je sledil tudi redni letni občni zbor, kar je razvidno iz vabila na februarско predavanje, vendar v arhivu ni zapisnika o tem dogodku. Na občnem zboru je bila ustanovljena skupina za pripravo licence: Milena Žagar, Nuša Mastnak, Milan Žlof, Tanja Sernec, predsednica Joža Repar Lakovič pa je v posebnem pismu v imenu društva za uporabnike lektorskih storitev pripravila nekaj pojasnil in opozorila na nekaj pasti pri iskanju kvalificiranega lektorja. Iz korespondence med predsednico društva in Jankom Modrom je razvidno, da bi bil spoštovani prevajalec in pogost udeleženec društvenih predavanj zelo zaželen gost tudi v predavateljski vlogi. Novembra je izšel nov cenik lektorskih storitev. Iz vabila na predavanje 15. 3. razberemo, da so bili mesečni sestanki (jezikovni pogovori) še vedno na FF vsako prvo sredo v mesecu, predavanja pa v prostorih DSP na Tomšičevi 12. UO Kulturniške zbornice Slovenije je na seji 23. 2. 2006 predlagal, da se lektorskemu društvu, »/.../ če je razlog za izstop samo finančne narave, do nadaljnjega oprosti plačevanje članarine«, in Kulturniška zbornica je še naprej pošiljala vabila na svoje redne letne skupščine.

2007

Dne 18. 1. je zaživela prva spletna stran Lektorskega društva Slovenije. Objavljen je bil tudi obnovljen lektorski cenik, ki se je vsako leto usklajeval z inflacijo. Društvo je pripravilo dve predavanji (prof. dr. Janez Orešnik: *O trpniku na splošno in v slovenščini*; Dušanka Zabukovec: *Na istem bregu: O sodelovanju med lektorji in prevajalci*). Prvemu predavanju (29. 3.) je sledil tudi občni zbor, kar je razvidno iz vabila, drugega dokumenta o tem dogodku v arhivu ni. Nuša Mastnak se je že drugič sestala z dr. Janezom Dularjem, vodjo Sektorja za slovenski jezik pri Ministrstvu za kulturo. Sektor bi podprl prizadevanja društva za ureditev razmer na področju lektoriranja, pri pripravi pa ne bi sodeloval.

2008

LdS je v letu 2008 organiziralo dve predavanji; Marta Kocjan Barle se je predstavila s predavanjem *Besedni red oziroma nered*, dr. Janez Dular pa s temo *Nekaj zadreg s stvarnimi lastnimi imeni*. Po predavanju je bil tudi pogovor o aktualni problematiki LdS: koliko in kako nam Sektor za slovenski jezik pri Ministrstvu za kulturo RS lahko pomaga pri pripravi lektorske licence. S tem se je vodja Sektorja odzval na obisk predstavnic društva Nuše Mastnak in Milene Žagar, ki sta mu na sestanku 15. 1. predstavili neurejen položaj lektorjev in predlagali ustanovitev Lektorske zbornice Slovenije. Iz vabila za predavanje 27. 3. je mogoče sklepati, da je bil tedaj tudi občni zbor, iz podpisov nadaljnjih vabil pa še o tem, da so bile na občnem zboru izpeljane tudi volitve (na vabilu je podpisana tajnica Mateja Kržišnik). Dne 4. 6. je državni svetnik dr. Zoltan Jan v stavbi parlamenta sklical neformalni sestanek o neenakopravnem položaju slovenskih avtorjev, lektorjev in prevajalcev na slovenskem knjižnem trgu. O žgočih problemih lektorskega dela je v imenu LdS spregovorila Nuša Mastnak. Nadaljevanje tega sestanka je bil posvet v Državnem svetu RS 11. 9. o zaščiti avtorskih pravic pisateljev, prevajalcev, lektorjev in drugih ustvarjalcev na področju leposlovja in humanistike, na katerem je vnovič nastopila Nuša Mastnak. Kot izkušena lektorica z dolgoletno prakso v vlogi samostojne kulturne delavke je predstavila spremembe, ki so v materialno sfero lektorjev pronicale od leta 1994, ko je prenehal veljati sporazum med avtorji in založniki o avtorskih honorarjih, med predlogi za izboljšanje položaja lektorjev pa postavila v ospredje uvedbo lektorske licence, določitev spodnje meje avtorskih

honorarjev, inšpekcijski nadzor. Dne 26. 8. je bil v Financah objavljen intervju s predsednico Jožo Repar Lakovič o stanju na področju lektoriranja na Slovenskem, predvsem o cenovnem dampingu in kakovosti lektoriranih besedil. Dne 13. 11. se je predsednica udeležila seje Nacionalnega sveta za kulturo in s svojim nastopom opozorila na zmanjševanje avtorskih honorarjev ter na pomen licence kot elementa selekcije. Sodelovala je v polnočnem pogovoru za vse slovenske neprofitne radijske postaje o položaju jezika na Slovenskem in bila deležna velikega odziva, decembra je predavala na novinarskih dnevih v Ankaranu. Člani IO LdS (Joža Repar Lakovič, Milan Žlof, Marinka Milenković, Nuša Mastnak in Alenka Kobler) so oblikovali *Pobudo za uvrstitev strokovni lektor/strokovna lektorica v sistem poklicnih kvalifikacij* in jo utemeljili na treh straneh. Za kroniko društva je morda omembe vreden tudi dogodek, povezan z nekakovostnim delom enega od članov, zaradi česar ga je društvo izključilo iz članstva. Ravnalo je v duhu svojega poslanstva, zapisanega tudi v statutu, da bo ščitilo strokovnost lektorskega dela.

Četrty mandat: marec 2009 – februar 2011

Sedež društva: Primožičeva ulica 57, Ljubljana Črnuče (do leta 2009), nato Tomšičeva ulica 12, Ljubljana

Izvršni odbor: predsednica Žaneta Jagerič, podpredsednica Joža Repar Lakovič, tajnica Petra Aškerc/Mateja Kržišnik,² blagajničarka Marinka Milenković; nadzorni odbor: Alenka Kobler, Nuša Mastnak, Marinka Milenković

Članarina: 20 evrov

2009 in 2010

V arhivu je zelo malo gradiva o dejavnosti društva v 4. mandatu (manjkajo zapisniki o predavanjih; občnih zborov ni bilo). Dopis z datumom 6. 4. 2009 je naslovljen na pisarno DSP s prošnjo, da bi pošta za LdS odslej prihajala na njihov naslov, podpisana je Žaneta Jagerič. Temu je sledila tudi sprememba naslova sedeža LdS. Decembra 2009 je Marta Kocjan Barle predavala »o besednem redu oziroma neredu«. Drugi dokument sporoča, da je bilo februarja 2010 predavanje mlade raziskovalke Gaje Červ o sodelovanju med lektorji in novinarji. Nekaj podatkov je mogoče dobiti še iz poročila o delovanju LdS za leti 2009 in 2010, ki ga je bilo treba leta 2012 naknadno posredovati Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (v nadaljevanju MIZKŠ) za dodelitev statusa društva v javnem interesu. Iz finančnih poročil, ki jih je za leti 2010 in 2011 pripravila Milojka Mansoor, pa je razvidno, da za leto 2010 niso bile plačane članarine. O nedejavnosti LdS v tem obdobju nam posredno govori poročilo nadzornega odbora, ki je prav zato leta 2011 sklical predčasni volilni občni zbor (glej leto 2011). Sodelovanje navzven, zastavljeno že v prvih mandatih, je kljub temu delovalo, o čemer nam govorijo posamezni dokumenti: povabilo k udeležbi pri 2. točki 3. redne seje DZ Odbora za kulturo, šport, šolstvo in mladino 12. 2. 2009 – druga obravnava položaja ustvarjalcev na področju knjige in založništva; prvega nadaljevanja 3. seje 24. 2. 2009 se je udeležila Nuša Mastnak in opozorila na poslabšanje materialnega položaja lektorjev, zaradi česar je tudi delo slabše opravljeno; primerjava let 1994 in 2009 – stroški za zavarovanje so narasli za 425 %.

² V glavi dopisa LdS, naslovljenega na Društvo slovenskih pisateljev z datumom 6. 4. 2009, je navedena tajnica društva Petra Aškerc, v vabilu na predavanje Marte Kocjan Barle z datumom 17. 11. 2009 pa Mateja Kržišnik.

Peti mandat: februar 2011 – februar 2015

Sedež društva: Tomšičeva ulica 12, Ljubljana

Izvršni odbor:

- predsednica Milojka Mansoor, od februarja 2013 Nataša Purkat
- podpredsednica Joža Repar Lakovič, od februarja 2012 Renata Hari
- tajnica Marjanca Mihelič, namestnica Darja Tasič, od leta 2013 Darja Ladavac
- blagajničarka Marinka Milenković, od februarja 2012 Darja Tasič (odstopila 16. 4. 2014, namesto nje od 3. 7. 2014 Mira Turk Škraba)

Nadzorni odbor: Alenka Kobler, Nuša Mastnak, Tea Kačar (Tea Kačar odstopila 1. 7. 2013, namesto nje od 5. 8. 2013 Nuša Mastnak), Milan Žlof (odstopil 14. 6. 2013, namesto njega od 5. 8. 2013 Darja Gabrovšek Homšak) in Darinka Koderman Patačko

Skrbnica spletne strani (od februarja 2012): Božislava Čož.

Članarina: 20 evrov, od leta 2013 za zaposlene 30 evrov, za upokoјence 20 evrov, za študente 15 evrov

2011

Ker vodstvena ekipa četrtega mandata v dveh letih ni sklicala občnega zbora, je nadzorni odbor v sestavi Alenka Kobler, Marinka Milenković, Nuša Mastnak sklical volilni občni zbor.³ Ker dotedanja predsednica in tajnica društva te naloge nista želeli več opravljati (osebni razlogi, geografska oddaljenost od sedeža društva), je bilo treba poiskati nove nosilce funkcij. Za predsednico se je javila Milojka Mansoor in za tajnico Marjanca Mihelič. Ker pa je ta ugotavljala, da zaradi službenih obveznosti prav veliko dela ne bo mogla prevzeti, se ji je v pomoč ponudila Darja Tasič, ki bi iz Maribora prav tako težko opravljala vsa tajniška dela, en del pa bi lahko – na mesto tajnice sta bili imenovani skupaj oz. kot tajnica in njena pomočnica. Blagajničarka je bila še naprej Marinka Milenković, podpredsednica pa Joža Repar Lakovič; nadzorni odbor so sestavljale Alenka Kobler, Nuša Mastnak, Tea Kačar. Na občnem zboru so navzoči člani društva z optimizmom sprejeli novo vodstvo.

V prenovljeni sestavi je društvo začelo uresničevati smernice, zapisane že v statutu (večja odprtost, vplivanje na sredstva javnega obveščanja, sodelovanje z drugimi institucijami, lektorji ne samo v vlogi »učencev«, ampak tudi predavateljev, izobraževalcev). Na novo so bili vzpostavljeni stiki z vladnimi institucijami pri prizadevanju za pridobitev lektorske licence, statusa društva v javnem interesu, ki bi omogočal pridobivanje finančnih sredstev iz dohodnine, itd. Očitno je bilo, da bo društvo samo iz članarine zelo težko uresničevalo ambiciozno zastavljen program. Nove naloge in cilji so zahtevali tudi popravo oziroma dopolnitev društvenega statuta. Zaradi lažje in hitrejše komunikacije je bil sedež društva preseljen, in sicer v prostore DSP na Tomšičevo 12. Tu so bili odtlej tudi mesečni jezikovni pogovori, vendar s spremenjenim urnikom: vsak prvi torek v mesecu ob 11. uri. Lektorji, ki so zaposleni v časopisnih in podobnih organizacijah, se namreč zaradi narave dela niso mogli udeleževati poznopoldanskih sestankov, so pa pokazali veliko zanimanje. Da bi bili ti pogovori čim bolj učinkoviti, so jezikovna vprašanja, s katerimi se pogosto srečujejo lektorji, a je zanje težko dobiti en sam odgovor, usmerili k vnaprej izbrani temi, na katero so se slušatelji lahko pripravili.

³ Poročilo nadzornega odbora, priloženo zapisniku občnega zbora 27. 2. 2013.

Društvo je imelo v letu 2011 18 dogodkov: pet predavanj in šest jezikovnih pogovorov (mdr. o jeziku v reklamnih besedilih, v športu, o pravopisnih zankah; na decembrski pogovor o jeziku v oglaševanju je prišla ekipa TV Slovenija in pripravila prispevek za TV Dnevnik). Društvo je sodelovalo na okroglih mizah v Mariboru in Ljubljani. Predavanja so oblikovali mag. Andreja Bizjak (*Vpliv profesionalizacije lektorske stroke na slovensko jezikovno kulturo*), dr. Sonja Merljak Zdovc (*Spletno novinarstvo in jezik*), mag. Velemir Gjurin (*Kaj lahko lektor popravlja*), dr. Mojca Žagar Karer (*Terminologija in lektoriranje*), pesnik Ciril Zlobec pa je po kratkem kulturnem programu (nekaj njegovih pesmi je prebrala članica društva Božislava Čož) razmišljal o tem, zakaj je pomembno, da ne zanemarjamo svojega jezika. O skupnem večeru slovenskih pisateljev, književnih prevajalcev in lektorjev na septembrskem predavanju je poročal novinar Igor Bratož v članku *Slovenci, pleme jezikovnih jecljavcev* (Delo, 30. 9. 2011). Posebej zanimivo je bilo srečanje na Slovenskem slavističnem kongresu v Mariboru 30. 9., saj je bil po dolgem času celoten blok strokovne vsebine namenjen okrogli mizi o lektoriranju. Na njej so priznani strokovnjaki postavljali smernice nadaljnjega razvoja (jezikovno svetovanje) ter podprli potrebo po uvedbi lektorske licence. To je bila tudi osrednja tema nastopa Jože Repar Lakovič, ki je bila ob tej priložnosti sprejeta v upravni odbor Slavističnega društva Slovenije. Jezikovni prispevek predsednice društva Milojke Mansoor na Radiu Slovenija 1 je opozarjal na jezikovne spodrsaljake v oglaševanju, v reviji *Slovenščina v šoli* pa je objavila članek z naslovom *Nekaj se nam je zalomilo*. Decembra je predsednica v imenu društva nastopila na okrogli mizi o lektoriranju, ki jo je pripravil LUD Literatura na Erjavčevi 4. Na novo je bila oblikovana skupina za licenco (Renata Hari, Nuša Mastnak, Joža Repar Lakovič, Božislava Čož) in spletna stran z vpeljavo jezikovnega Brbotanja za pomoč lektorjem pri reševanju jezikovnih vprašanj.

Iz gradiva, ki ga je vodstvo pripravilo za Ministrstvo za kulturo za uveljavljanje statusa društva v javnem interesu, in s seznama udeležencev jezikovnih pogovorov je razviden velik porast obiska predavanj in tudi jezikovnih pogovorov (obisk predavanj: 21–43; obisk jezikovnih pogovorov: 11–20).

2012

Društvo je 29. 2. 2012 pripravilo občni zbor. Prišlo je do spremembe v izvršnem odboru in nadzornem odboru in do nove razdelitve funkcij; dotedanjo blagajničarko Marinko Milenković je zamenjala Darja Tasič, podpredsednica Joža Repar Lakovič je dala odstopno izjavo, zato je bila predlagana in izvoljena nova, Renata Hari. Vpeljana je bila nova funkcija, skrbnik spletne strani, zanjo je bila imenovana Božislava Čož. Iz njenega poročila za občni zbor društva 2013 (podatki o obiskanosti spletne strani v letu 2012) se potrjuje družbena koristnost društva. Zaradi formalnih (naslov društva, obveščanje članov in širše javnosti) in vsebinskih sprememb (postopek za pridobitev lektorske licence itd.) pri delovanju društva je bilo treba dopolniti in popraviti tudi statut, zato je bilo izpeljano glasovanje po pošti (dopisni občni zbor 15. 5. 2012).

O strokovni dejavnosti društva v letu 2012 pa tile podatki. Društvo je pripravilo pet predavanj, izpeljali so jih dr. Miro Kline (*Jezik in oglaševanje*), prof. dr. Ada Vidovič Muha (*Poimenovalni postopki – normativni vidik*), dr. Peter Weiss (*Vesele pravopisne urice: ločila in nič manj težavni presledki*), dr. Marko Stabej (*Kdo zna, kdo ve, kdo uči? – O prepričanju, da Slovenci in Slovenke ne znamo dovolj dobro slovenščine*), Brigita H. Pirc (*Napotitveno trženje in izzivi pri prevajanju poslovnih izrazov*). Majsko večerno predavanje je potekalo v obliki

okrogle mize o slovenščini v vzgoji in izobraževanju (vodila jo je dr. Simona Bergoč iz Službe za slovenski jezik pri MK RS). Na septembrskem srečanju so se pogovarjali o poteku dejavnosti pri pripravi licence. Tu je delo nekoliko zastalo, saj je skupina za licenco razpadla, njeno delo sta prevzeli Renata Hari in Boža Čož pod okriljem izvršnega odbora.⁴ Jezikovni pogovori so bili namenjeni lektoriranju zahtevnejših besedil, pravopisnim dilemam, oprtim na *Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom* in na *Pravopisna stikanja*, veliki začetnici, oziralnemu zaimku »ki« in še drugim pravopisnim zagatam. Nekajkrat so se pogovorom samoiniciativno pridružili tudi strokovnjaki z ustanov, s katerimi je imelo društvo napeljene tesnejše stike (Irena Grahek iz Službe za slovenski jezik pri Ministrstvu za kulturo, vodilni iz Zavoda za uporabno slovenistiko Trojina (v nadaljevanju Zavod Trojina), dr. Peter Weiss, dr. Helena Dobrovoljc in dr. Nataša Jakop iz ISJFR pri ZRC SAZU, direktor JAK Slavko Pregl). Direktor podjetja Nensi je kot neposredni »uporabnik« skupaj z lektorji reševal vprašanje iz strokovne terminologije (»predloga« ali »podloga« pri sanitetnem materialu).

Društvo se je s svojimi članicami vključevalo tudi v dnevno kulturnopolitično dogajanje. Milojka Mansoor se je še z dvema članicama udeležila mednarodne konference *Pravopis, več kot predpis* v organizaciji Zavoda Trojina, Joža Repar Lakovič (vodila je okroglo mizo o lektoriranju leposlovja), Marjanca Mihelič in Tina Petrovič so nastopile na okrogli mizi na Slovenskem slavističnem kongresu v Kopru (poleg njih so se ga udeležile še tri članice), Milojka Mansoor je sodelovala na delavnici o uporabi besedilnih korpusov Zavoda Trojina, več članic se je udeležilo medijskega festivala Naprej, začelo se je tudi redno sodelovanje v oddaji Dobra ura na TV Slovenija (Boža Čož, Tea Kačar in Zala Budkovič). Nekatero članice pa so bile povabljene k sodelovanju pri posameznih dogodkih kot posameznice (Milojka Mansoor je lektorjevo delo predstavila študentom na FDV, z Božo Čož pa slovenistom v Kopru, o jeziku je predavala zaposlenim na Pristopu, nastopila v debatni kavarni na Slovenskem knjižnem sejmu v Ljubljani, sodelovala v več TV-oddajah; Boža Čož je društvo predstavila na radiu Ognjišče).

Oktober 2012 je Nuša Mastnak na prošnjo predsednice društva Milojke Mansoor kot samozaposlena v kulturi zastopala LdS v Koordinaciji za samozaposlene za komunikacijo z Ministrstvom za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Na sestanku so udeleženci pripravili skupna stališča za pogovore z ministrstvom in razpravljali o položaju samozaposlenih v kulturi, ki je iz dneva v dan slabši, ter se dogovorili o pripravi predlogov za izboljšanje statusa samozaposlenih v kulturi in tudi o predlogih za spremembo davčne zakonodaje. V naslednjih letih je LdS pri tem zastopala Darinka Koderman Patačko.

Za študijski modul Jezikovni svetovalec je katedra za slovenski jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani v društvu iskala mentorje za enotedensko sodelovanje (mentorstvo študentom). Odzvale so se tri članice (Milojka Mansoor, Božislava Čož in Kristina M. Pučnik).

Uspešna so bila prizadevanja za pridobitev statusa društva v javnem interesu (odločbo je izdalo MIZKŠ 23. 4. 2012 na podlagi štirih priporočil (FDV – dr. Monika Kalin, FF UL – dr. Erika Kržišnik, ZRC SAZU – ISJFR, Služba za slovenski jezik pri MIZKŠ), s tem pa si je društvo pridobilo možnost, da kandidira za 0,5 % sredstev od dohodnine zaposlenih. To je bil eden od najpomembnejših dosežkov društva s trajnim pomenom.

⁴ Povzeto po Poročilu o delu Lektorskega društva Slovenije v letu 2012 (Milojka Mansoor, 27. 2. 2013).

Junija 2012 je bila sklenjena pogodba z računovodskim servisom Korekta iz Maribora za vodenje dvostavnega knjigovodstva, prej je bila za to delo odgovorna družba Kapuni iz Ljubljane.

Dne 12. 6. 2012 je MIZKŠ zavrnilo sofinanciranje projekta LdS *Predavanje o jeziku za strokovno in laično rabo* (šest predavanj in okrogla miza), čeprav je projekt zbral 70,5 točke (pogoj 70 točk), z utemeljitvijo, da v projektu prevladuje preveč splošna jezikovna tematika in da se vprašanja rešujejo le s strokovnjaki iz Ljubljane (podpisan minister Žiga Turk); 18. 8. 2012 je to ministrstvo zavrnilo tudi prošnjo za 5500 evrov finančne pomoči za nakup opreme in povrnitev potnih stroškov.

Obisk predavanj: 21–52 (najbolj obiskano je bilo predavanje dr. Weissa); obisk jezikovnih izobraževanj: 9–20.

2013

Na občnem zboru 27. 2. 2013, udeležilo se ga je 21 članov in dva nečlana, je predsednica Milojka Mansoor dala izjavo, da nepreklicno odstopa s funkcije predsednice LdS, zato so bile potrebne volitve za imenovanje na vse izpraznjene položaje: na mesto predsednice je bila izvoljena Nataša Purkat, na mesto tajnice Darja Ladavac. Članicama nadzornega odbora Nuši Mastnak in Alenki Kobler se je iztekel že drugi mandat te funkcije, zato ju je bilo treba prav tako nadomestiti – ob Tei Kačar, ki se ji mandat še ni iztekel, sta bila zdaj izvoljena Milan Žlof in Darinka Koderman Patačko. Ker sta v naslednjih mesecih odstopila dva člana nadzornega odbora, je od 11. 7. do 31. 7. 2013 potekal dopisni občni zbor, na katerem sta bili namesto Milana Žlofa in Tee Kačar v nadzorni odbor izvoljeni novi članici, Darja Gabrovšek Homšak in Nuša Mastnak. Oblikovana je bila tudi nova skupina za licenco; sestavljale so jo Renata Hari (vodja skupine), Božislava Čož, Tanja Tomšič in Kristina M. Pučnik, pozneje se jim je namesto Tanje Tomšič, ki zaradi prezasedenosti ni mogla aktivno sodelovati na delavnicah, pridružila Nataša Purkat.

Tudi to leto je bilo društvo zelo dejavno. Organiziralo je osem predavanj uglednih univerzitetnih predavateljev in odličnih poznavalcev lektorske problematike, štiri jezikovne pogovore in sedem delavnic. Predavali so dr. Janez Dular (*Kako z dvojnicami iz Slovenskega pravopisa*), Marta Kocjan Barle (*Pregibanje tujih lastnih imen moškega spola*), mag. Emica Antončič (*Težave z lažnimi prijatelji*), dr. Irena Stramljič Breznik (*O frazeologiji*), Damjan Popič (*Prevodi in njihovo lektoriranje*). Petra Mlakar je na marčevskem strokovnem predavanju govorila o davkih. Predavanj se je udeležilo od 17 do 42 obiskovalcev, najbolj obiskano je bilo predavanje Marte Kocjan Barle (42) in Damjana Popiča (41). Predavatelji so tokrat prišli tudi z Univerze v Mariboru, nekatera predavanja so bila zaradi potrebne računalniške opremljenosti predavalnice na Elektrotehniško-računalniški strokovni šoli in gimnaziji na Vegovi ulici 4.

Dobro so bili obiskani tudi dopoldanski jezikovni pogovori (šest do 20 udeležencev) s temami: predstavitev strokovne literature (*Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom, Pravopisna stikanja*); nepravilne predložne zveze, skupno lektoriranje, zloženke v pravopisu (pogovor je vodil dr. Peter Weiss).

Dne 23. 1. 2013 se je društvo predstavilo v TV-oddaji Dobra ura na Televiziji Slovenija.

Dne 4. 4. 2013 se je predsednica Nataša Purkat udeležila triurne delavnice *Raba novih korpusov slovenščine* v organizaciji Zavoda Trojina.

Priprave na licenco so leta 2013 dobile nov polet. Oblikovala se je končna različica pravilnika, k delu za njegovo končno podobo pa so bili pritegnjeni tudi strokovnjaki z ISJFR in FF.⁵ Licenci oz. poskusnemu preizkusu znanja za njeno pridobitev so bile namenjene na novo vpeljane strokovne jezikovne in računalniške delavnice. Sporočilu LdS javnosti o načrtovani licenci je sledil buren odmev medijev (STA, omizje mariborskega Večera in objava pogovora s predstavnicami društva v posebni prilogi, spletni portal RTV Slovenija, Radio Študent, časopis Delo, spletne strani Lektorskega društva Slovenije, razprave v izvršnem odboru društva). Članice LdS Nuša Mastnak, Kristina M. Pučnik, Nataša Purkat in Darja Tasič so predstavile delo lektorjev na kulturni strani mariborskega *Večera* (v članku *Stereotip – gospa v zaprašeni sobi zganja purizem*, 14. 12. 2013) in razmišljale tudi o tem, zakaj je na lektorskem trgu tako neurejeno stanje.

Strokovne jezikovne delavnice (pet jezikovnih: 22. 3., 11. 5., 28. 9., 19. 10., 23. 11. ter računalniški aprila in junija) so potekale ob sobotah od devete do dvanajste ure, sprva v prostorih DSP na Tomšičevi 12, novembrska pa je že bila v Stegnah, kjer je društvo gostovalo v najeti predavalnici. Prijavnina je bila prvič le simbolična, in sicer za člane pet evrov, za nečlane sedem evrov, nato deset (za člane) in petnajst evrov (za nečlane). Delavnice je pripravljala skupina za licenco, pri jezikovnem pregledovanju strokovnih, prevodnih besedil, reševanju frazeoloških vprašanj ipd. so se jim pridružili zunanji strokovnjaki. Septembrska delavnica se je posvetila predstavitvi lektorske licence in pripravi nanjo. Računalniški delavnici je vodila Nataša Purkat.

Društvo je temeljito prenovilo svojo spletno stran in jo pretvorilo v aktivno spletno središče, vključno z živahnim forumom, na katerem so lahko vsi zainteresirani poiskali razne zanimive informacije ali postavili jezikovno vprašanje in dobili odgovor izkušenih lektorjev. Njegovo aktualnost potrjujejo ogledi društvenih vsebin in številne možnosti, ki jih ponuja digitalno povezovanje z društvom (povzetki predavanj in jezikovnih pogovorov, mnenja in mediji, koledar prireditev, dodan je bil forum). Tistim, ki se ne morejo udeleževati sestankov in predavanj v Ljubljani, je bila z webinarjem ponujena možnost elektronskega sodelovanja.

Bogato bero dogodkov v letu 2013 sta sklenili družabni srečanja – 3. 12. na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša (Ta veseli dan kulture) in 16. 12. v prostorih Društva slovenskih pisateljev.

Pri prijavi na razpis Ministrstva za kulturo Republike Slovenije se je pokazalo, da društvo ni registrirano za vse dejavnosti, ki bi jih lahko opravljalo, zato se bo doregistriralo. Povečana dejavnost društva je vplivala tudi na večje stroške, in dotedanja članarina 20 evrov ni več zadoščala. Po sklepu občnega zbora se je članarina zvišala na 30 evrov (za zaposlene), dodani pa sta bili še dve kategoriji – za upokoјence 20 evrov in za študente 15 evrov.

Za ugled poklica lektorja je nujno, da se o društvu sliši, od tod izvirajo tudi pobude, da bi organizirali lektorske dneve, se še naprej odzivali na javna jezikovna »skrupcala«, se povezovali z mladimi in vsaj enkrat na leto pripravili konferenco za novinarje. Ugled in veljavo

⁵ Več o licenci v posebnem poglavju na koncu Kronike.

društva bi lahko utrjevali tudi z uvedbo stanovskih nagrad in častnega članstva društva.

2014

Društvo si je vse leto prizadevalo, da bi izpolnilo naloge, postavljene na občnem zboru 12. 2. 2014. Tedaj so člani potrdili *Pravilnik o lektorski licenci*, ki je bil že pred tem dan v razpravo v e-obliki na spletni strani društva. Potrdili so tudi spremembo 14. člena statuta, iz katerega je bila črtana navedba: »Nihče ne more biti več kot dvakrat zapored izvoljen v isti organ društva.« Določene so bile nove postavke avtorskih honorarjev za predavatelje (50–80 evrov neto), supervizorje na delavnici (100 evrov neto), zunanje ustvarjalce delavnice (200 evrov neto; če nastopa na delavnici več izvajalcev, se honorar deli skladno z njihovim dogovorom) in za člane skupine za licenco (50 evrov na delavnico; kadar delavnico pripravijo zunanji izvajalci, člani skupine niso upravičeni do honorarja). Na občnem zboru je bila sprejeta pobuda, da se ustanovi skupina za častno članstvo in nagrade, potrjen je bil predlog, da se članarina za starejše člane prestavi v skupino častnih članov in je brezplačna. Meja za častnega člana je 70 let. Predloge za častno članstvo bo obravnavala skupina za častno članstvo (ta še ni ustanovljena).

O delavnosti lektorjev veliko pove že podatek, da je društvo v letu 2014 pripravilo trideset dogodkov, med drugim osem strokovnih predavanj, osem jezikovnih pogovorov in deset strokovnih jezikovnih delavnic.

Strokovna predavanja so pripravili: Cvetana Tavzes (*Nekatere napake pri pisanju besedil – terminologija*), dr. Nada Šabec (*Moramo res znati angleško, da bi znali slovensko?*), dr. Marko Snoj (*Izpostavljanje pridevnika*), dr. Alenka Valh Lopert (*Izzivi radijskega govora*), dr. Andreja Žele (*Kaj je v jeziku vezljivo in kako se to odraža v razmerju pomen – izraz*), dr. Peter Weiss (*Aktualni jezikovni orehi*), dr. Janez Dular (*Prenovljeni SSKJ v lektorski rabi*), dr. Tina Lengar Verovnik (*Analiza vplivov zasebnih govornih praks na govor v medijih*).

Na dopoldanskih pogovorih so se posvečali temam, kot so lektorska licenca, količine in števnik, določna oblika pridevnika, pridevniška beseda, Gradišnikov pristop k obravnavi jezikovnih vprašanj in aktualnosti rešitev za današnji čas, napake pri zanikanju.

V letu 2014 je društvo pripravilo deset jezikovnih delavnic in jih strokovno še dodatno podprlo s povabljenimi jezikoslovcji, dr. Eriko Kržišnik, mag. Velemirjem Gjurinom (lektoriranje medijskih besedil), dr. Hotimirjem Tivadarjem (obravnavo jezikovnih vprašanj iz poskusnega preizkusa za lektorsko licenco), dr. Ireno Stramljič Breznik (pomen besedotvornih prvin z vidika lektorskega pristopa in jezikovnih tehnologij), dr. Kozmo Ahačičem (uporaba spletišča Fran pri lektorskem delu), dr. Primožem Jakopinom (računalniško usmerjena delavnica o informacijskih in jezikovnih tehnologijah). Bile so v predavalnici v Stegnah, udeležnina se je po sklepu občnega zbora za nečlane povišala z 20 evrov na 25 evrov, za člane pa je ostala nespremenjena.

Glavni cilj društva v letu 2014 je bila izvedba poskusnega preizkusa za pridobitev lektorske licence. Pripravo nanj je spremljalo več pogovorov in delavnic, po preizkusu 24. 5. pa je bila opravljena tudi evalvacija in septembra predstavljena na delavnici. S tem projektom je bilo društvo uspešno tudi pri prijavi na razpis za dotacijo Ministrstva za kulturo RS, saj je za ta namen pridobilo 5000 evrov. Izpeljana je bila anketa o poznavanju in uporabi jezikovnih

tehnologij. Marca se je društvo predstavilo v Kopru na Tednu Univerze na Primorskem (*Zakaj potrebujemo lektorsko licenco*), oktobra pa na jubilejnem 25. Slovenskem slavističnem kongresu v Ljubljani – s sodelovanjem na okrogli mizi (prispevek v kongresnem zborniku). Na 30. Slovenskem knjižnem sejmu v Cankarjevem domu je vodilo pogovor o napredni uporabi jezikovnih virov in tehnologij, z gostoma Janijem Virkom in Dušanko Zabukovec pa o lektorjevih kompetencah; obiskovalci sejma so se lahko na lektorje obračali po strokovni nasvet.

Društveno aktivnost so opazili tudi mediji in društvo večkrat povabili k sodelovanju oziroma o njem pisali (13. 2. pogovor Nataše Purkat in Kristine M. Pučnik z novinarjem Tadejem Slano o licenci, sobotna izdaja časopisa *Žurnal 24*; 17. 3. pogovor Nataše Purkat, Kristine M. Pučnik in Bože Čož o lektoriranju, potrebi po lektorskem stalnem strokovnem usposabljanju in lektorski licenci za prispevek na Radiu Koper; 24. 9. zapis Maje Šučur z naslovom *Prelivanje rdečega črnila* po obisku društvene delavnice, časopis *Dnevnik*; Nataša Purkat pa je 17. 12. na TV Slovenija v oddaji *Dobro jutro gledalcem* svetovala o zapisovanju praznikov).

Predsednica društva Nataša Purkat je bila sprejeta v uredniški odbor za pripravo novega slovarja ZRC SAZU, decembra 2014 pa je bilo LdS povabljen k predstavitvi položaja lektorjev na evalvacijski komisiji za bolonjske študijske programe (na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani). Na ljubljanski slovenistiki so lektorice sodelovale na lektorskem seminarju za študente.

Oblikovana je bila delovna skupina za jezikovna vprašanja. Vanjo so bile imenovane Mojca Blažej Cirej, Joža Repar Lakovič, Alenka Kobler, Irena Paternu in Andreja Kalc.

Šesti mandat: februar 2015–

Sedež društva: Tomšičeva ulica 12, Ljubljana

Izvršni odbor: predsednica Kristina M. Pučnik, podpredsednica Joža Repar Lakovič, tajnica Andreja Kalc, blagajnik Rok Dovjak; nadzorni odbor: Darinka Koderman Patačko, Nuša Mastnak, Tončka Stanonik; skrbnica spletne strani Božislava Čož

Članarina: 30 evrov (za zaposlene), za upokojence 20 evrov, za študente 15 evrov

2015

Število članov: 94

Na občnem zboru v sredo, 28. 2. 2015, je bilo izvoljeno novo vodstvo LdS v sestavi: predsednica Kristina M. Pučnik, podpredsednica Joža Repar Lakovič, tajnica Andreja Kalc, blagajnik Rok Dovjak; nadzorni odbor sestavljajo Darinka Koderman Patačko, Nuša Mastnak, Tončka Stanonik. Člani skupine za jezikovno usposabljanje lektorjev in licenco so: Kristina M. Pučnik, Darja Tasič, Božislava Čož, Darja Gabrovšek Homšak in dr. Hotimir Tivadar s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblikovana je bila tudi delovna skupina za jezikovna vprašanja: Slavica Makuc Bric, Alenka Kobler in Mojca Blažej Cirej.

Članarina za leto 2005 je ostala nespremenjena (30 evrov, za upokojence 20 evrov, za redne dodiplomske študente /ob predložitvi potrdila o šolanju/ 15 evrov).

V letu 2015 je društvo pripravilo 19 dogodkov: pet jezikovnih pogovorov, sedem strokovnih predavanj, pet jezikovnih delavnic in dve računalniški delavnici; organizirano je bilo praktično usposabljanje za študente FF UL.

Z izbiro predavateljev za strokovna predavanja je društvo sledilo smernicam, postavljenim na zadnjem občnem zboru, da bo poskušalo širiti teme na za lektorjevo delo druga zanimiva področja in pritegniti tudi strokovnjake iz zamejstva. Predavali so: dr. Drago Kladnik (*Nekateri problemi zemljepisnih imen s poudarkom na eksonimih in veliki začetnici*), dr. Janez Orešnik (*O manj znani slovenski zgradbi stavčne narave*), dr. Miran Hladnik (*Lektor v knjigi in na spletu*), Marta Kocjan Barle (*Vejica – kam z njo*), Zoran Milivojevič (*Konflikt – kaj pomeni, če kdo misli drugače*), dr. Matejka Grgič (*Vpliv jezikovne ideologije na rabo jezika – slovenski jezik v Italiji*), dr. Simon Brezovar (*Kako govorijo naši možgani in zakaj jim včasih beseda ne steče*).

Jezikovni pogovori so bili večinoma vsak prvi torek v mesecu ob 11. uri z vnaprej pripravljenimi aktualnimi temami (težave pri rabi prislovov, predlogov, veznikov in členkov; pridevniška beseda; prečrkovanje imen iz nelatiničnih pisav, njihovo podomačevanje; navedki in težave z ločili). Večino tem je pripravila in nato vodila pogovore Darja Tasič.

Jezikovne in računalniške delavnice so se zaradi ekonomičnosti oz. finančnih ugodnosti in lažjega usklajevanja terminov vrnile v prostore DSP. Vodile so jih članice skupine za jezikovno usposabljanje lektorjev in licenco s povabljenimi strokovnimi svetovalci, supervizorji (dr. Mateja Jemec Tomazin, dr. Tina Lengar Verovnik), računalniški delavnici je izpeljala Nataša Purkat (Word; Excell, Adobe, spletna orodja, oblak). Novo pa je to, da so se delavnice iz Ljubljane razširile tudi v druga pokrajinska središča. Tako sta v Ravnah na Koroškem jezikovno delavnico izpeljali Božislava Čož in Kristina M. Pučnik, v Mariboru pa z novo vsebinsko podobo Darja Tasič in Darja Gabrovšek Homšak (tudi članici Slavističnega društva Maribor).

V okviru sodelovanja LdS s FF UL je tudi delo s študenti. Članici društva Božislava Čož in Kristina M. Pučnik sta januarja pripravili seminar za sloveniste, julija in decembra sta izpeljali prakso za eno oz. dve študentki.

Poskusni preizkus znanja za pridobitev lektorske licence in obdelava pridobljenih rezultatov sta pokazala, da je treba še naprej iskati najboljše možnosti in poti za preverjanje lektorskega znanja, saj je med lektorji za licenco še vedno veliko zanimanja. Praksa zadnjih let pri strokovnem usposabljanju in izpopolnjevanju lektorjev, pri spodbujanju strokovne javnosti h konkretniji opredelitvi lektoriranja kot dejavnosti in lektorja kot poklica je dobro zastavljena in jo je treba razvijati naprej.

Vse oblike delovanja društva so bile dobro obiskane, najbolj obiskana je bila delavnica v Mariboru s 40 obiskovalci, najbolj obiskano predavanje pa je imelo 33 udeležencev (dr. Kladnik – zemljepisna imena).

Spletne strani: Vsakokratno poročilo Božislave Čož, skrbnice tega elektronskega medija, priča, da se lektorji in drugi uporabniki pogosto obračajo na spletne strani. Najpogostejši so obiski jezikovnih vprašanj na Forumu, kliki na lektorsko Brbotanje, zanimive so rubrike

Jezikovni pogovori, Predavanja, Cenik, Koledar, vse to in še marsikaj je namreč mogoče najti na društvenem spletu (preostale rubrike: Predavanja, Delavnice, Mnenja in mediji). Na bližajočo se 20-letnico delovanja društva opozarjata tudi grafična podoba spletne strani in nova rubrika Praznujemo.

Tudi v letu 2015 se je društvo odzivalo na kulturnopolitične dogodke ter sodelovalo na strokovnih posvetih in srečanjih. Julija sta bili Joža Repar Lakovič in Kristina M. Pučnik navzoči na 28. seji Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport (zaradi donacije v projektu 2014), septembra so se posamezni člani udeležili Slovenskega slavističnega kongresa v Ljubljani.

Društvo se je na podlagi doseženih ciljev iz leta 2014 prijavilo na razpis Ministrstva za kulturo za sofinanciranje projektov, namenjenih predstavljanju, uveljavljanju in razvoju slovenskega jezika (oznaka JPR-UPRS-2015). Pri tem ni bilo uspešno, a bo še naprej iskalo poti za finančno pomoč, saj bo le tako lahko uresničevalo svoje načrte.

Tudi leto 2015 so lektorji sklenili z zdaj že tradicionalnim obiskom pri jezikoslovcih na ISJFR, zelo pa so bili veseli priznanja, nagrade Radojke Vrančič za mladega prevajalca, ki ga je stanovski kolegici in tajnici društva Andreji Kalc podelilo Društvo slovenskih književnih prevajalcev za prevod pesnitev in proze Marine Cvetajeve v knjigi *Poskus sobe*.

LICENCA

Med prvimi nalogami, ki si jih je 1996 zastavilo novoustanovljeno LdS, je bila pridobitev strokovne licence. Zato je bilo to vneseno tudi v osnutek statuta, ker pa to ni bilo usklajeno z Zakonom o društvih, je bilo treba ta del besedila pri končnem oblikovanju statuta pozneje črtati. Z licenco je povezano tudi vključevanje društva v Kulturniško zbornico Slovenije, pozneje v Prevajalsko-lektorsko zbornico, saj naj bi bila to ena od možnosti, kako priti do licence v skladu z obstoječo zakonodajo. Ker so dejavnosti, povezane z obema zbornicama, zamrle, se tudi povezava z LdS ni razvila.

Društvo se je pri iskanju poti do licence večkrat obrnilo na Sektor za slovenski jezik pri MK RS. Od vsega začetka je bila ta naloga zaupana Nuši Mastnak kot odgovorni za ta projekt, pozneje pa so se oblikovale posebne skupine, ki so jih potrjevali člani na občnih zborih. Dne 14. 9. 2005 je tedanja predsednica Joža Repar Lakovič napisala pismo njegovemu predsedniku, dr. Janezu Dularju, v zvezi s »prvimi koraki« za pridobitev lektorske licence, s katero bi vsaj malo »omilili lektorski dumping«. Sledilo je povabilo predsednici na sestanek 10. 10. 2005. Med arhivskim gradivom v nadaljevanju nisem našla dokumenta, ki bi potrdil napovedano srečanje, pač pa je leta 2007 dr. Dularja obiskala Nuša Mastnak, naslednje leto (15. 1. 2008) sta ga obiskali Nuša Mastnak in Milena Žagar. Iz Dularjevega pojasnjevanja je mogoče sklepati, da je bila težava že pri samem izviru: lektoriranje ne spada med »regulirane« poklice. Na voljo ostajata dve možnosti: prva je, da se izdela predlog zakona o dejavnosti lektoriranja. Druga pa je priprava novele zakona o javni rabi slovenščine, ki bi predvidevala ustanovitev Lektorske zbornice Slovenije (LzS). Prva možnost je manj verjetna, saj bi poslanci morali tak zakon sprejeti; druga možnost obeta več, vendar je treba ustvarjati pozitivno ozračje o predlogu LzS, prepričevati predstavnike stroke (oddelek za slovenistiko FF, SDS,

ISJFR) in politiko (obe ministrstvi: za kulturo in za šolstvo). Naslednji dokument je opremljen z datumom 2. 3. 2012. Vodja skupine za licenco Renata Hari je pripravila poročilo skupine, ki se je oblikovala leta 2011 (Renata Hari, Nuša Mastnak, Joža Repar Lakovič, Božislava Čož). Pri iskanju podpore se je društvo obrnilo tudi na Oddelek za slovenistiko FF UL in se trikrat sestalo z dr. Eriko Kržišnik: 11. 1. 2012, 26. 3. 2012, 12. 4. 2012. Sestanka so se udeležili Milojka Mansoor, Joža Repar Lakovič, Božislava Čož, Renata Hari. Pripravljeni so bili tudi potrebni dokumenti: osnutek Pravilnika o lektorski licenci, Pogoji za pridobitev lektorske licence, Etični kodeks. Sicer zelo delavna skupina pa se je razhajala glede nekaterih vprašanj: kdo vse se lahko poteguje za pridobitev lektorske licence (vprašljiva peta ali šesta stopnja izobrazbe), ali uvesti dve obliki licence (licenca za leposlovno in licenco za strokovno lektoriranje), interna licenca znotraj društva. Licenca je bila tudi ena od osrednjih točk dnevnega reda občnega zbora leta 2014. O aktivnostih za uvedbo licence sta poročali Renata Hari in Božislava Čož. Hkrati sta pozvali vse člane, naj sodelujejo pri zbiranju gradiva. V debati po tem poročilu so se ustavili pri dilemah: naj bo licenca izključno društvena ali v povezavi s katero od ustanov, npr. s Filozofsko fakulteto, in ali je smiselna diferenciacija (lektura literarnih oz. strokovnih besedil). Na koncu je bil soglasno sprejet sklep, naj bo licenca društvena (FF naj bo le v strokovno pomoč) in test za pridobitev licence brez možnosti izbire besedil. Novo skupino za licenco so sestavljale Renata Hari (vodja skupine), Božislava Čož, Tanja Tomšič in Kristina M. Pučnik. Strokovna priprava za pridobitev licence bodo delavnice.

Glavni cilj Lektorskega društva Slovenije v letu 2014 je bila izvedba poskusnega preizkusa za pridobitev lektorske licence in evalvacija preizkusa. Ta je bila objavljena na spletni strani društva. V poskusnem preizkusu maja 2014 je sodelovalo 43 udeležencev (33 članov in 10 nečlanov Lektorskega društva Slovenije), lektorirali so osem besedil v skupnem obsegu dobrih pet avtorskih strani, besedila so bila publicistična, splošno informativna in poljudna, leposlovnih, znanstvenih in strokovnih besedil v preizkusu ni bilo. Časa za to je bilo 120 minut. Namen poskusa je bilo oblikovanje meril za ocenjevanje lektorjevega dela, na tej podlagi pa bi ovrednotili preostale lekture besedil v preizkusu. Merila za ovrednotenje preizkusov bi se postavila na podlagi lektur referenčne skupine – v njej je bilo šest strokovnjakov slovenistov (med temi univerzitetni predavatelji in akademiki), deset naključno izbranih lektorjev, ki se najmanj pet let poklicno ukvarjajo izključno z lektoriranjem in jezikovnim svetovanjem, ter deset lektorjev, ki so bili izžrebani izmed prijavljenih na preizkus. Vsi sodelujoči, v referenčni in poskusni skupini, so izpolnjevali pogoje za opravljanje preizkusa, ki jih opredeljuje Pravilnik o lektorski licenci, potrjen na občnem zboru društva februarja 2014. Evalvacija preizkusa je bila objavljena na spletni strani društva.

Izsledki poskusnega preizkusa so koristno izhodišče in usmeritev za nadaljnje snovanje licenčnega sistema.

Zbrala: Tončka Stanonik